

“Μεθοδολογία Έρευνας”

Υποχρεωτικό μάθημα Γ΄ χειμερινού εξαμήνου
Κωδικός μαθήματος: 409, Διδακτικές μονάδες: 5
Τετάρτη 9:00-12:00, Ιπποκράτους Β

Διδάσκων: Αντώνης Αρμενάκης
Γρυπάρειο Μέγαρο, Σοφοκλέους 1, 3^{ος} όροφος, Γραφείο 309
Ώρες γραφείου: Τετάρτη 12:30-14:00, Τηλ: 2103689280
Email: Antonis.Armenakis@media.uoa.gr

Περιγραφή μαθήματος

Θεματικές ενότητες μαθήματος

- Επιστημολογικές θεωρητικές προσεγγίσεις: θετικισμός, αντι-θετικισμός. Προκαθορισμένα και ευέλικτα σχέδια (ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι) έρευνας: χαρακτηριστικά και διαφορές, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.
- Δομικά συστατικά έρευνας: έννοιες, είδη μεταβλητών, είδη μετρήσεων, κλίμακες στάσεων, εγκυρότητα, αξιοπιστία, πληθυσμός, δείγμα, μέθοδοι δειγματοληψίας.
- Μέσα συλλογής δεδομένων: ερωτηματολόγιο (είδη ερωτήσεων, σειρά, αριθμός, σύνταξη, οδηγίες, στοιχειοθέτηση, γραμμογράφηση, κωδικοποίηση, κατασκευή, τεχνικές εφαρμογής-συμπλήρωσης), συνέντευξη (είδη και χαρακτηριστικά), παρατήρηση (διαστάσεις και είδη), έλεγχος αρχείων (χαρακτηριστικά).
- Στάδια έρευνας: ορισμός θέματος, εξέταση πηγών, θεωρητικό υπόβαθρο, διατύπωση υποθέσεων, σχεδιασμός, οργάνωση, δοκιμαστική έρευνα, συλλογή στοιχείων, επεξεργασία και ανάλυση, τελική έκθεση.
- Βασικές μέθοδοι έρευνας: δημοσκόπηση, πείραμα, ανάλυση περιεχομένου, συνέντευξη, ομάδες εστίασης, παρατήρηση: αντικείμενο, σχεδιασμός διεξαγωγής, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.
- Εφαρμογές στην έρευνα Επικοινωνίας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά το πέρας του μαθήματος αναμένεται να έχουν επιτευχθεί οι παρακάτω μαθησιακοί στόχοι. Οι φοιτητές/τριες να έχουν:

- Κατανοήσει τις θεωρητικές προσεγγίσεις, τα χαρακτηριστικά και τις διαφορές ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων έρευνας.
- Αποκτήσει τις βασικές γνώσεις σχετικά με τα απαραίτητα δομικά συστατικά στοιχεία και τα στάδια μιας έρευνας.
- Δημιουργήσει μια συνολική εικόνα των διαφόρων ερευνητικών μεθόδων σχετικά με το σχεδιασμό, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους.
- Αποκτήσει τις απαραίτητες βασικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν θεωρητικά και να διεξάγουν πρακτικά μια επιστημονική έρευνα μικρής κλίμακας.
- Ενημερωθεί για τις δυνατές εφαρμογές του μαθήματος στην έρευνα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, και επιπλέον να μπορούν να τις συνδυάσουν και με άλλα μαθήματα του τμήματος.

Βιβλίο

Επιλογή 1:

- Robson C. (2010). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου: ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Επιλογή 2:

- Κυριαζή Ν. (2011). *Η κοινωνιολογική έρευνα: κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Περαιτέρω ενδεικτική βιβλιογραφία

- Babbie E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Bell J. (1997). *Μεθοδολογικός σχεδιασμός παιδαγωγικής και κοινωνικής έρευνας*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Christensen L. (2007). *Η πειραματική μέθοδος στην επιστημονική έρευνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Cohen L. & Manion L. (1994). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*, Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Ιωσηφίδης Θ. (2008). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Javeau C. (1996). *Η έρευνα με ερωτηματολόγιο: το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή*, Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
- Παπαγεωργίου Γ. (1998). *Μέθοδοι στην κοινωνιολογική έρευνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Φίλιας Β. (επιμ.) (1996). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Ψαρρού Μ. & Ζαφειρόπουλος Κ. (2001). *Επιστημονική έρευνα: θεωρία και εφαρμογές στις κοινωνικές επιστήμες*, Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Αξιολόγηση

Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (100%).